

סגור חלון

המס על הבורסה - כמה מס משלמים? איך אפשר לחסוך במס? ואיך מקבלים החזר מס?

הון, מדריכים פיננסיים 31/7/16

המס על רווחים בבורסה חל על כל מי שמממש רווחים – אם הרווח הוא על הנייר (לא מומש), אין עדיין מס, אבל ברגע שנייר הערך נמכר, יש לשלם עליו מס. במקרים רבים, יש לכם גם הפסדים וגם רווחים (שמומשו), ואז ההפסדים שמומשו מקזזים את הרווחים ובהתאמה חבות המס יורדת. אם מדובר בהפסדים שנוצרו באותה השנה, מס הכנסה מחייב רק על הרווח נטו, אבל אם הפסדתם בשנה אחת, והרווחתם בשנה שלאחר מכן – אתם צריכים "ליידע" את מס הכנסה בהפסד בשנה שעברה, אחרת ההפסד "יילך לאיבוד".

אם שילמתם מס עודף (בגלל שלא קיזזתם הפסדים) אתם יכולים להגיש דוח למס הכנסה ולבקש החזר מס. אגב, במקרים רבים (מאוד) מגיע לכם החזר מס (לא רק כתוצאה מפעילות בבורסה). כאן תוכלו לקרוא מתי מגיע לכם החזר, ואיך מקבלי אותו? - [החזר מס הכנסה - כל מה שצריך לדעת](#)

מס של 25% על רווחים בבורסה

הרווחים מהבורסה מוגדרים כרווחי הון, כלומר מעין רווחים חד פעמיים שנובעים מהשקעה הונית – המשקיע מרוויח על השקעתו המקורית, ולדוגמה – המשקיע רכש מניה בסכום של 10,000 שקל, ומכר אחרי חודשיים ב-11,000 שקל – משמע הרוויח 1,000 שקל. על הרווחים האלו יש מס בשיעור של 25%.

ה-1,000 שקלים האלו הם הרווח הכולל, אבל מס הכנסה מודע לכך שהכסף אמור לשמור על ערכו וכל עוד הוא שומר על ערכו הרי לא מדובר ברווח אמיתי, כלומר, אם לדוגמה בתקופה הזו המדד (מדד המחירים לצרכן) עלה ב-3%, הרי שמתוך רווח של 1,000 שקל, 300 שקלים הם רווחים נומינליים, רווחים ששומרים על מצבו של המשקיע בדיוק כפי שהיה בתחילת הדרך – 10,300 שקל בסוף התקופה שווים מבחינת כח הקנייה שלהם ל-10,000 שקל בתחילת הדרך. ולכן, מס הכנסה אינו ממסה את הרווח הזה, אלא את הרווח הריאלי – 700 שקלים (1,000 שקלים רווח כולל בניכוי הצמדה של 300 שקלים). ה-700 שקלים הם הרווח האמיתי – הרווח הריאלי ועל הסכום הזה חל מס בשיעור של 25%, ובמקרה שלנו – מס של 175 שקלים (25% מ-700 שקלים)

ונסכם – על רווחים בבורסה לרבות תשלומים (דיבידנדים וריבית) מניירות ערך ישראלים זרים חל מס בשיעור של 25% על הרווח הריאלי! (בעל שליטה משלם מס בשיעור של 30% על חלוקת דיבידנדים)

המס, מתייחס גם לדיבידנדים שהחברות משלמות – ולדוגמה, אם משקיע אמור לקבל 1,000 שקל כדיבידנד הרי שהוא ישלם על הדיבידנד מס של 25%, וישאר עם תקבלו נטו של 750 שקלים. אותו דבר לגבי ריבית שמתקבלת.

ניירות הערך הרלבנטיים למיסוי הריאלי הן מניות, קרנות נאמנות, תעודות סל, אופציות, ואגרות חוב צמודות למדד (והן יכולות להיות אגרות חוב ממשלתיות או קונצרניות/ של חברות). ה"קבוצה" שהחורגה מכאן היא אגרות החוב השקליות. לאלו יש סטטוס מיסוי אחר. [כאן תוכלו להכיר את ניירות הערך הנסחרים בבורסה](#) (ובכלל להבין איך הבורסה "עובדת").

הרווח על אגרות החוב השקליות הוא 15%, אך כאן מדובר על הרווח הנומינלי לא הריאלי – כלומר, לא מנכים מהרווח את ההצמדה למדד, אלא פשוט מס הכנסה לוקח (מקבל) 15% מהרווח בלי קשר למדד. ניירות הערך הרלבנטיים כאן, הם כמובן אגרות החוב השקליות לרבות

גילונים, ממשלתיים שקליים (אגרות חוב שהחליפו את השחרים) וגם מק"מ (מלווה קצר מועד), ופיקדונות שקליים בבנקים.

מס על ניירות ערך זרים

המס על ניירות ערך זרים הוא 25%. אבל, כאן חישוב הרווח לא יהיה בקיזוז הצמדה למדד, אלא (זהה הגיוני) בקיזוז עליית שער המטבע (רואים את שער המטבע כמדד הייחוס). רווח ההון הריאלי יהיה שווה לרווח במטבע החוץ שבו נסחר נייר הערך, כשהוא מומר לשקלים על פי שער החליפין ביום המכירה.

אגב, כאן המקום להדגיש כי חובת תשלום המס ושיעורו נקבעים באופן אישי ולא תלויים במיקום גיאוגרפי בו נוצר הרווח. לכן, גם מי שבחר לסחור דרך ברוקר בחו"ל חלים עליו אותם כללי מיסוי וחובה עליו לדווח למס הכנסה בסוף שנה על רווח/הפסד מהשקעותיו בחו"ל. אם נוכח מס במקור בחו"ל מרווחים על ניירות ערך זרים, סכום המס שישלם בישראל יהיה המשלים שבין המס שנוכה בחו"ל, למס אותו חייב היחיד בישראל.

אם המס שנוכה בחו"ל הוא בשיעור גבוה משיעור המס אותו חייב היחיד בישראל בגין אותו רווח, לא יתקבל (לרוב) החזר מס מרשות המסים בישראל.

עולה חדש פטור ממס על מכירת מניות פרטיות בחו"ל שהיו לו לפני שעלה לארץ עד 10 שנים לאחר העלייה.

תושב חוזר פטור ממס על רווחי הון ממכירת מניירות ערך זרים שאותן רכש בתקופת מגוריו בחו"ל, בתנאי שמכר אותם בתוך 10 שנים מיום חזרתו לארץ.

מתי משלמים את המס?

משלמים כאשר מתרחש אירוע מס, ואירוע כזה הוא במימוש ניירות הערך (מכירה, פדיון, תשלום ריבית, תשלום דיבידנד). רווח על הנייר לא ממוסה! רכשתם מניה באפריל ב-100 אלף שקל ובסוף השנה (31 בדצמבר) ערך ההשקעה הוא 300 אלף שקל – הרווחתם 200 אלף שקל. זה רווח על הנייר, וכל עוד הוא לא מומש, אתם לא צריכים לשלם למס הכנסה.

כאשר מממשים, מס הכנסה מקבל את המס המגיע לו בהתאם לחישוב חודשי. ברוב המקרים (ברוב הבנקים והברוקרים הפרטיים) השיטה היא כזו – סוכמים את המס שמגיע לרשות המס במהלך כל החודש ולוקחים בחשבון כמובן הפסדים שיש לנישום, ואז בסוף החודש מנכים את המס מהחשבון. עם זאת, יש מקרים שהבנקים/ברוקרים מחייבים במס במקביל לביצוע העסקה וחישוב הרווח.

המס שנגבה מכם כולל את כל הפעילות לרבות ההפסדים. אם מכרתם נייר ערך בהפסד אתם רשאים וצריכים לקזז את הפסד הזה מרווח עתידי. זה יכול להיות הפסד שנוצר בחודש מסויים וכבר באותו החודש אתם מנצלים אותו ומקזזים אותו עם רווח בנייר ערך אחר, זה יכול להיות הפסד שלא מקוזז (ואז הוא נקרא – מגן מס), שיקוזז מול רווחים עתידיים (או שלא יקוזז בכלל אם אין רווחים ואז הוא הולך לאיבוד).

יש לכם הפסד בשנה מסוימת – אם לא תגישו דוח, לא תקבלו מגן מס!

מה קורה אם סיימנו את השנה בהפסד ובמגן מס – כלומר יש לנו הפסדים שעלו על הרווחים, אזי אם אנחנו רוצים להעביר את ההפסדים האלו כמגן מס בשנה הבאה אנחנו צריכים להגיש דוח לרשויות המס. רבים לא אוהבים לעשות זאת, חוששים שמס הכנסה "יתלבש" עליהם, ירשום אותם במערכת ומעתה הם "מסומנים על ידו". אבל, גם אם נניח שזה נכון (זה ממש לא בטוח) – אם אתם עובדים לפי הספר, אז מה? אז מה אם תצטרכו להגיש דוח גם לאחר שנה ולאחר שנתיים – העיקר לקבל את החזר המס המגיע לכם ולנצל את ההפסדים לצרכי מס. אם לא מגישים מס – הפסד המס במערכות הבנקים מתאפס!

רכישה במספר מנות ומכירה במספר מנות – איך מחשבים את הרווח?

כאשר יש לנו פוזיציה בנייר ערך שנרכשה במספר שלבים עולה שאלה כאשר מוכרים את הנייר – מה בעצם נמכר, וליתר דיוק – מאיזו שכבה נמכרו ניירות הערך – מהרכישה בשלב ראשון,

שלב שני, או שלב אחר? הטכניקה של חישוב המס היא על פי שיטת ה-FIFO (First In First Out) – נכנס ראשון יצא ראשון, זה במילים פשוטות – מוכרים קודם כל את מה שקנינו בהתחלה. באופן הזה אין משמעות במכירת חלק מהכמות לשער הממוצע שבו קנינו את הנייר, והנה הדגמה - רכשנו 1,000 יחידות של מניה בשער 2 שקלים ורכשנו בהמשך 1,000 מניות נוספות בשער 4 שקלים. בסה"כ השקענו 6,000 שקל ברכישת 2,000 מניות בשער ממוצע של 3 שקלים. בסוף השנה המניה במחיר של 2.5 שקל – כלומר, ערך ההשקעה הוא 5,000 שקל, וההפסד הוא 1,000 שקלים. נניח שמימשנו 1,000 מניות בשער הזה – 2.5 שקלים למניה. לכאורה, אנחנו בהפסד ולכן אין מקום לשלם מס, אבל על פי הטכניקה של FIFO, זה עובד אחרת – המכירה של ה-1,000 מניות בסוף השנה היא מכירה של הכמות של ה-1,000 מניות שנרכשה ראשונה, כלומר של ה-1,000 מניות שנקנו בשלב ראשון במחיר של 2 שקלים – העלות הכוללת של המנה הזו הסתכמה ב-2,000 שקל, ובסוף שנה מכרנו בהיקף של 2,500 שקל (1,000 מניות ב-2.5 שקל), ומכאן שיש לנו רווח של 500 שקל על המכירה הזו – הרווח הזה ממוסה בשיעור של 25% - 125 שקל (25% על רווח של 500 שקל). ומכאן, שלמרות שעל הפזיזיה כולה יש לנו הפסד, בגלל אופי החישוב אנחנו משלמים מס על המכירה הזו. אגב, אם נמכור את יתר הסחורה, כמובן שנרשום שם הפסד שיקזז את הרווח מהמכירה הראשונה. מכירה של הכמות הנוספת תכניס לנו עוד 2,500 שקל, אך העלות של הכמות הזו מגיעה מהרכישה השנייה במחיר של 4 שקלים, כלומר עלות כוללת של 4,000 שקלים, ומכאן שההפסד יהיה 1,500 שקל, ובסה"כ על שתי המכירות האלו – הפסד של 1,000 שקל (רווח של 500 שקל על המנה הראשונה והפסד של 1,500 שקל על המנה השנייה), וזה כמובן מסתדר מצוין עם החישוב ההתחלתי – ערך המניות בסוף שנה – 5,000 שקל והשקענו – 6,000 שקל – הפסד של 1,000 שקל.

למדריכים רלבנטיים:

[החזר מס הכנסה - כל מה שצריך לדעת](#)

[השקעה במניות - כמה תשקיעו נכון ובזהירות](#)

[מחשבון תשואת מניות](#)

* המדריך נכתב על ידי מערכת אתר [הון, מדריכים פיננסיים](#). המידע והנתונים במאמר אינם מהווים המלצה לרכוש או למכור מניות, קרנות נאמנות וניירות ערך אחרים; וכן אינם תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים של כל אדם.